

Nr 407.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1938.

Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1938.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln gjorda framställningar m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 207).

Till Konungen.

1:o **Viss materielanskaffning (anslag nr 1).** I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1938/39 har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen (punkt 55) att dels till viss materielanskaffning för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 16,000,000 kronor, dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1938 anfört gå i författning om beställande av viss luftvärnsmateriel för en kostnad av högst 20,000,000 kronor.

På av departementschefen anförda skäl har riksdagen funnit sig böra bemyndiga Kungl. Maj:t att gå i författning om beställande av viss luftvärnsmateriel för en kostnad av högst 20,000,000 kronor.

Då riksdagen icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt under förevarande punkt, får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* till *viss materielanskaffning (anslag nr 1)* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 16,000,000 kronor, *dels ock* bemyndigat Kungl. Maj:t att i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1938 anfört gå i författning om beställande av viss luftvärnsmateriel för en kostnad av högst 20,000,000 kronor.

2:o **Viss materielanskaffning (anslag nr 2).** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56) att till viss materielanskaffning för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 4,827,550 kronor.

Uti två likalydande motioner I: 135 och II: 251 har hemställts, bland annat, att riksdagen måtte — under höjande med 800,000 kronor av det i statsverkspropositionen upptagna anslaget — för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 5,627,550 kronor till viss materielanskaffning för armén.

Vidkommande de motionsvis gjorda yrkandena vill riksdagen erinra därom, att i den till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 307 angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande liggande anslagsplanen upptagits ett sammanlagt belopp av 3,000,000 kronor till viss ammunitionsanskaffning, granatkastarammunition, kulsprutor och kulsprutegevär samt motorfordon till luftvärnsartilleriet. I särskild skrivelse har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit berörda proposition. De föreliggande motionerna hava, i de delar varom här är fråga, sålunda blivit besvarade.

Mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt har riksdagen intet haft att erinra.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *viss materielanskaffning (anslag nr 2)* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 4,827,550 kronor.

3:o) **Motioner om anslag för förberedande konstruktionsarbeten till nya fartygstyper.**

I de förutberörda båda likalydande motionerna I: 135 och II: 251 har hemställts, bland annat, att riksdagen måtte för budgetåret 1938/39 anvisa under fjärde huvudtiteln ett belopp av förslagsvis 100,000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande för förberedande konstruktionsarbeten till nya fartygstyper.

Riksdagen vill erinra därom, att i den till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 307 angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande liggande anslagsplanen upptagits en anslagspost å 100,000 kronor till konstruktionsritningar till nytt artillerifartyg.

I särskild skrivelse har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit förberörda proposition. De föreliggande motionerna hava sålunda, i de delar varom här är fråga, blivit besvarade.

4:o) **Motioner om anslag till teknisk materiel till örlogsfartygen och hjälpfartygen.**

I de förutberörda båda likalydande motionerna I: 135 och II: 251 har hemställts, bland annat, att riksdagen måtte för budgetåret 1938/39 anvisa ett belopp av 1,548,400 kronor för anskaffning av teknisk materiel till örlogsfartygen och hjälpfartygen.

Riksdagen vill erinra därom, att i den till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 307 angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande liggande anslagsplanen upptagits, bland annat, en anslagspost å 3,000,000 kronor till artilleri-, torped-, radio-, minsvepnings- och nautisk materiel för marinen.

I särskild skrivelse har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit förberörda proposition. De föreliggande motionerna hava sålunda, i de delar varom här är fråga, blivit besvarade.

5:o) **Flygvapnets övningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 148) att till flygvapnets övningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 3,150,000 kronor.

Uti de förutberörda båda likalydande motionerna I: 135 och II: 251 har hemställts, bland annat, att riksdagen måtte — med höjande med 100,000

kronor av det i statsverkspropositionen upptagna anslaget — för budgetåret 1938/39 anvisa ett belopp av 3,250,000 kronor till flygvapnets övningar.

Vidkommande till en början de i motionerna I: 135 och II: 251 gjorda yrkandena vill riksdagen erinra därom, att i den till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 307 angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande liggande anslagsplanen upptagits en anslagspost å 720,000 kronor för utbildning av flygande personal. Av ifrågavarande medel är ett belopp av cirka 155,000 kronor avsett till förstärkning av anslaget till flygvapnets övningar. I särskild skrivelse har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit förberörda proposition. Nu berörda motioner hava, i de delar varom här är fråga, härigenom blivit besvarade.

Riksdagen vill härefter beröra vissa av de utav riksdagens revisorer gjorda uttalandena beträffande användningen av till flygförvaltningens förfogande ställda medel och särskilda spörsmål, som i samband därmed förelegat (§§ 11—16 av revisionsberättelsen samt flygförvaltningens förklaring i ärendet). Beträffande revisorernas uttalande under § 11 anser sig riksdagen böra framhålla önskvärdheten av att klarare bestämmelser utfärdas rörande vederbörande fortifikationsbefälhavares ställning, när det gäller utförande av vissa arbeten, som icke falla under hans egentliga verksamhetsområde. Vidkommande därefter de i §§ 12 och 13 av revisorerna behandlade spörsmålen om anställande av personal vid flygförvaltningen omfattar även riksdagen den av revisorerna framförda synpunkten, att anställningsfrågor av denna art, i all synnerhet, när det är fråga om anställningshavare med avlönning motsvarande lägst 20:e lönegraden i civila avlöningsreglementet, böra underställas Kungl. Maj:ts prövning. Beträffande den av revisorerna under § 14 av berättelsen upptagna frågan om flygutbildning av och flygtraktamente åt intendenturpersonal, vill riksdagen framhålla, att från riksdagens sida anledning icke finnes att nu i denna fråga intaga annan ståndpunkt än den, som följer av vad 1936 års riksdag i samband med försvarsbeslutet uttalat.

Vid prövning av de framställningar, som av revisorerna under § 16 gjorts, finner sig riksdagen böra understryka revisorernas uttalande om önskvärdheten av att de särskilda riksstatsanslagen icke belastas med utgifter av andra slag än dem, för vilka de äro avsedda. Iakttagandet härav lärer i första hand böra ankomma på flygförvaltningen att med noggrannhet övervaka. I vissa fall torde även synpunkten i fråga böra föranleda till att de bestämmelser, som av Kungl. Maj:t utfärdas i fråga om dispositionen av anslagen, erhålla en mera detaljerad utformning än som hittills varit bruklig. Vidkommande revisorernas uttalande om en skärpt medelskontroll vill riksdagen erinra om vad riksdagen redan i sin skrivelse nr 4 anfört i samband med anslaget till avlönning till personal vid flygstab, flygflottiljer m. m. Riksdagen hänvisade därvid till vad riksräkenskapsverket i avgivet yttrande den 1 november 1937 (statsverksprop. sid. 242 och 243) anfört i avseende å flygvapnets revision.

Särskilt med hänsyn till de mycket avsevärda belopp, som numera av riksdagen anvisats till flygvapnets disposition, vill riksdagen i anslutning till vad

revisorerna och riksräkenskapsverket framhållit betona nödvändigheten av att flygvapnets revision, som är en för detta vapen avsedd specialrevision, varigenom riksräkenskapsverkets granskning icke skall behöva ske annat än stickprovsvis, erhåller en fullt självständig och fristående ställning samt att de arbetskrafter, som enligt försvarsbeslutet avsetts för denna revision, också inom förvaltningen uteslutande disponeras för sina sålunda bestämda uppgifter. Riksdagen har ansett sig därjämte böra fästa uppmärksamheten på, att med den omfattning, flygvapnets förvaltning erhållit icke minst genom de av innevarande års riksdag fattade besluten i avseende å vapnets verksamhetsområde, det måhända är nödvändigt, att frågan om utnyttjandet och behovet av för flygförvaltningen erforderlig civil personal underkastas ytterligare övervägande. Riksdagen utgår emellertid från att såväl flygvapnets ledning som Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet fäst på dessa frågor.

Vad beträffar det av Kungl. Maj:t under förevarande punkt begärda anslaget har riksdagen icke funnit anledning till erinran häremot.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *flygvapnets övningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 3,150,000 kronor.

6:o) Motioner om anslag för anskaffning av viss mobiliseringsutrustning åt flygvapnet.

I de förutberörda båda likalydande motionerna I: 135 och II: 251 har hemställts, bland annat, att riksdagen måtte för budgetåret 1938/39 anvisa ett belopp av 1,200,000 kronor för anskaffning av viss mobiliseringsutrustning för höjande av flygvapnets krigsberedskap.

Riksdagen vill erinra därom, att i den till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 307 angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande liggande anslagsplanen upptagits en anslagspost å 5,600,000 kronor till anskaffning av bomber.

I särskild skrivelse har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit förberörda proposition. De föreliggande motionerna hava härigenom, i de delar varom nu är fråga, blivit besvarade.

7:o) Underhåll av flygmateriel. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 155) att till underhåll av flygmateriel för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 2,600,000 kronor.

Uti de två förutberörda likalydande motionerna I: 135 och II: 251 har hemställts, bland annat, att riksdagen måtte — med höjande med 250,000 kronor av det i statsverkspropositionen upptagna anslaget — för nästa budgetår anvisa ett belopp av 2,850,000 kronor till flygmaterielens underhåll.

Vidkommande de motionsvis gjorda yrkandena vill riksdagen erinra därom, att i den till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 307 angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande liggande anslagsplanen upptagits en anslagspost å 720,000 kronor för utbildning av flygande personal. Av ifrågavarande medel är ett belopp av cirka 465,000 kronor avsett till förstärkning av anslaget till underhåll av flygmateriel.

I särskild skrivelse har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit berörda

proposition. De föreliggande motionerna hava i de delar, varom här är fråga, härigenom blivit besvarade.

Mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *underhåll av flygmateriel* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 2,600,000 kronor.

8:o) **Motioner om anslag till anordnande av ett flygfält å Roma kungsgård m. m.** Uti två likalydande motioner I: 137 och II: 247 har hemställts, att riksdagen måtte dels för anordnande av flygfält å Roma kungsgård för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 37,500 kronor, dels ock medgiva, att Roma kungsgård med vissa undantag överföres till flygvapnets förvaltning.

Riksdagen vill erinra därom, att Kungl. Maj:t i proposition nr 307 angående försvarsberedskapens omedelbara stärkande upptagit en anslagspost å 120,000 kronor för anordnande av flygfält vid Roma kloster.

Riksdagen har bifallit förberörda proposition. De föreliggande motionerna hava härigenom besvarats.

9:o) **Tillfällig förstärkning av hyresbidragen åt vissa beställningshavare av manskapsgrad vid försvarsväsendet.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 177) har riksdagen medgivit, *ej mindre* att å hyresbidragen till de beställningshavare av manskapsgrad, till vilka lön utgår enligt i avlöningsreglementet den 11 maj 1928 (nr 128) för fast anställt manskap vid försvarsväsendet intagna löneplaner och som hava Stockholm såsom förläggningssort, må under budgetåret 1938/39 utgå tillfällig förstärkning med ett efter 240 kronor för år beräknat belopp, *än även* att härav föranledda kostnader må bestridas från vederbörande under fjärde huvudtiteln uppförda anslag till personalens avlöning.

Stockholm den 8 juni 1938.

Med undersätlig vördnad.
